Марат Оспанов атындағы Мемлекеттік Медицина университеті

СТУДЕНТТІҢ ӨЗІНДІК ЖҰМЫСЫ

Мамандығы: жалпы медицина

Дисциплина: заманауи қазақстан тарих

Курс: 1

Тобы: 110Б

Орындаған түрі: презентация

Тақырыбы: Қазақстандық Кеңес Одағының батырлары

Орындаған: Төрегелді А.Т.

Тексерген: Мусашева Д .Қ.

АҚТӨБЕ 2017 ж

ЖОСПАР

I.Кіріспе

II.Негізгі бөлім

1.Қаласыңдар мәңгілік ел есінде,

Ару қыздар –алаулап от кешкендер!

2.М.Мәметова- қазақтың аяулы қызы

3. Ә. Молдағұлова – қазағым деген ұрпақ өкілі

III.Қорытынды.

Батыр десе, батыр еді...

IV. Қолданылған әдебиеттер.

Ұрпақ үшін белшесінен қан кешкен,
Отан үшін талай ерлер мерт еткен.
Болмасыншы,болмасыншы қан соғыс,
Соғыс десе жүрегіміз селт еткен

КІРІСПЕ

Erліктің салтанатты жеңісіне жарты ғасырдан астам уақыт өтсе де, соғыс қантөгісін бастан кешірген талай адамдар соғыс салған азап пен қасіретті күні бүгінге дейін ұмытқан емес және бұл еш уақытта да көмескеленуі мүмкін емес. Адал жарды аяуласынан , ананы жалғызынан айырған бұл сұм соғысты қалай ғана естен шығарарсыз.

Жеңіс салтанаты. Миллиондарды өмір мен үміттен айырған осы соғыстағы жеңіс салтанаты оп –оңай келген жоқ. Отан сүйгіш ұл –қыздардың майдан мен тылдағы жан аямас еңбігінің жемісі еді-бұл.
Иә, Отан қорғауға тек асыл ер-азаматтарымыз ғана емес, қолына қару алып, майдан үшін тағдырын белге буған ардақты апа, әпкелеріміз де болды.
Ана мен соғыс. Бір-бірінен жер мен көктей алшақ жатқан екі ұғымның бір сәт басын қосып көріңізші. Сіздің көз алдыңызға өртеген үй мен шырылдаған сәби, жүректі ысқылаған қайғымен аралас ыза мен кек оты жанрынан ұшқан ана бейнесі елестер еді. Балғын сәбиіне көкірегін тосып, емірене аймалаған ана мейірімін елестетіңізші!

Қазақстандық кеңес одағының батырлары-ең жоғарғы мемлекеттік марапатқа ие болған жауынгерлер. Ұлы Отан соғыс кезінде ерен ерлік көрсеткендері үшін Кеңес Одағының Батыры атағын 11695 жауынгер алып, соның 497-і қазақстандықтар болды.

ЕКІ РЕТ КЕҢЕС ОДАҒЫНЫҢ БАТЫРЫ

АТАҒЫНА ИЕ БОЛҒАН 4 ҚАЗАҚСТАНДЫҚ ҰШҚЫШТАР:

*Талғат Бегельдинов

*Леонид Беда

*Иван Павлов

*Сергей Луганский

ҮШ РЕТ КЕҢЕС ОДАҒЫНЫҢ БАТЫРЫ АТАҒЫНА ИЕ БОЛҒАН

И. Кожедуб

Қазақстаннан ұлы отан соғысына қатысты

12 атқыштар двизиясы

7 атқыштар двизиясы

4 атты әскери двизиясы

50 жеке полк батальондары

Қазақстан-дықтардың өшпес ерлігі

Мәскеу үшін шайқаста

316 атқыштар дивизиясы, генерал майор Панфилов, Момышұлы ,Тоқтаров еолік етті.

Ленинград үшін шайқаста

314 атқыштар дивизиясы қорғады. Матросов ерлігін С.Баймағамбетов қайталады.

Сталинград үшін шайқаста

27.72,73 дивизиялары ерлікпен шайқасты. Ұшқыш Н.Әбдіров, минометші Қ.Сыпатаев ерлің көрсетіп КСРО батыры атағын алды.

Кеңес Одағы бойынша 27 млн. Адам опат болса, соның 13%қазақ

Қазақстаннан 1196164 адам әскер қатарына алынды.

Ұлы отан соғысы 1941-1945

Қазақстаннан 497 адамКСРО батыры атағын алды. Оның
 97-сі қазақ

Таран ауданынан 5710 адамәскерге алынып, 2216 елге оралған жоқ.

Махмутов
Бексултан
Какимжанович
1941—1945 годов
Указом ПРЕЗИДИУМА
ВЕРХОВНОГО СОВЕТА СССР
з № 524469
№ 3315398

„ТРИДЦАТЬ ЛЕТ ПОБЕДЫ
В ВЕЛИКОЙ ОТЕЧЕСТВЕННОЙ ВОЙНЕ
1941—1945 гг."
УЧАСТНИКУ ВОЙНЫ
УДОСТОВЕРЕНИЕ
в соответствии с Указом ПРЕЗИДИУМА
ВЕРХОВНОГО СОВЕТА СССР
от 25 апреля 1975 года
награжден юбилейной медалью
„ТРИДЦАТЬ ЛЕТ ПОБЕДЫ
В ВЕЛИКОЙ ОТЕЧЕСТВЕННОЙ
ВОЙНЕ 1941—1945 гг."
От имени ПРЕЗИДИУМА ВЕРХОВНОГО
СОВЕТА СССР медаль вручена

„ДВАДЦАТЬ ЛЕТ ПОБЕДЫ
В ВЕЛИКОЙ ОТЕЧЕСТВЕННОЙ ВОЙНЕ
1941 — 1945 гг."
УДОСТОВЕРЕНИЕ
ВЕРХОВНОГО СОВЕТА СССР
„ДВАДЦАТЬ ЛЕТ ПОБЕДЫ
В ВЕЛИКОЙ ОТЕЧЕСТВЕННОЙ
ВОЙНЕ 1941—1945 гг."
От имени ПРЕЗИДИУМА ВЕРХОВНОГО
СОВЕТА СССР медаль вручена

„XXX лет СОВЕТСКОЙ АРМИИ и ФЛОТА"
УДОСТОВЕРЕНИЕ
ПРЕЗИДИУМА ВЕРХОВНОГО
СОВЕТА СССР
„XXX ЛЕТ СОВЕТСКОЙ АРМИИ
и ФЛОТА"
От имени ПРЕЗИДИУМА ВЕРХОВНОГО
СОВЕТА СССР медаль вручена

„70 лет ВООРУЖЕННЫХ СИЛ СССР"
УДОСТОВЕРЕНИЕ
Махмутов
Бексултан
Какимжанович
в соответствии с Указом ПРЕЗИДИУМА
ВЕРХОВНОГО СОВЕТА СССР
от 28 января 1988 года
награжден юбилейной медалью
„70 лет ВООРУЖЕННЫХ
СИЛ СССР"
От имени ПРЕЗИДИУМА ВЕРХОВНОГО
СОВЕТА СССР медаль вручена
5 июня 1991 года
Маврин

БАУЫРЖАН МОМЫШҰЛЫ

(24.12.1910 Жамбыл обл. Жуалы ауд. Көлбастау – 10.06.1982 Алматы қ)-Әскери қайраткер, ержүрек қолбасшы, жазушы Кеңес Одағының батыры, Қазақстанның Халық қаһарманы. Малшы отбасында дүниеге келіп, 13 жасқа дейін ауылда,одан соң инернаттарда тәрлиеленеді. Мектеп бітіріп, біраз мұғалім болды. 1932ж. Әскер қатарына алынып, мергендің өнерін игерді. 1941ж.Ұлы Отан соғысы басталысымен генерал – майор И.В.Панфиловтың басшылығымен Алматыда жасақталған 316-атқыштар дивизиясы құрамында майданға аттанды. Мәскеу үшін шайқастағы ерліктерді мәңгі есімізде. Қазақстанда ауылдарға, көшелерге балалар мектебіне т.

Төлеген Тоқтаров

(19.12.1920, Шығыс Қазақстан олл, Қлан ауд, Қарақұдық ауылы -09.02.1942, Ресей,Мәскеу обл, Бородино с.)-Ұлы Отан соғысына қатысушы, қатардағы гвардия жауынгері. 1941 жылдың желтоқсаныныда шақырылып, Калинин майданы 3-екпінді армия 8-гвардиялық атқыштар дивизиясы 1075-полкі құрамына Ұлы Отан соғысына қатысқан. Қаһармандығы мен батылдығы үшін Төлегенге қаза тапқаннан кейін Жоғарғы Кеңесі Төреалқасының Жарлығымен Кеңес Одағының Батары атағы берілді. Өскемен, Риддер, Алматы қалаларының көшелері Тоқтаров есімімен аталады.

Мәншүк Мәметова

(Шын есімі Мәнсия)Жиенғали қызы (19226батыс Қазақстан обл. Орда ауданы-16.10.1943-)Қаһарман қазақ қызы,Кеңес Одағының Батыры. Соғыста осы жоғары атаққа ие болған шығыстан шыққан екі қыздың бірі. Ұлы Отан соғысы басталған кезде Алматы мед. Инстутында оқып жүрді. 1942жылы тамызда Қызыл Армия қатарына алынып 21-атқыштар дивизиясының құрамына ұрысқа қатысты. Аға сержант, пулеметші Мәншүк ұрыстарда өзінің асқан мергендігімен және табанды батылғымен көзге түсті.

ӘЛИЯ МОЛДАҒҰЛОВА

1925ЖЫЛЫ Ақтөбе обл. Қобда ауданы Бұлақ ауылында туған.1944жылы Посков обл. Новосокольники ауданы Казачиха үшін болған шайқаста автоматымен жаудыңм бірнеше солдаты мен офицерін өлтіріп , жауынгерлерді атакаға көтерген. Осы шайқаста қаза тапты. Сол ауданының Монаково дверниясында жерленген. Батыр атағы 1944жылы 4маусымда берілген.

МӘЛІК ҒАБДУЛЛИН

РАҚЫМЖАН ҚОШҚАРБАЕВ

ҚАНАШ ҚАМЗИН

ҚОРЫТЫНДЫ

Шығыстың қос жұлдызы!
Қандай керемет естіліетін сөз еді !
Дәл осы ат немесе атақ қарапайым қазақ қыздарына берілді дегенге кейбіреулер мойынсұнбауы мүмкін. Бірақ бүкіл әлем алдында қазақтың тек жігіттері ғана емес,қыздарынында қайсар жүрегі бар екенін біздің алтынға теңер қыздарымыз дәлелдеп берді. Иә,Әлия мен Мәншүкті қатар атағанымызбен әр қыздың өзіне тән жасаған ерлігі,өзіне тән қайсарлығы мен өжеттігі бар.
Міне, қазақ тарихында өздерінің орындарын ойып тұрып қалдырған қайран қазақ қыздары бұл дүниеден өзіне еш нарсе алмай қоштасып кете барды...

ҚОЛДАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР

*«Арулар отты жылдарда».Қазақстан баспасы. Алматыю 1975
*«Совет Одағының қазақстандық батырлары». Қазақстан баспасы. Алматы.1969
*Қазақтар.Казахи.Көпшілікке арналған тоғыз томдық анықтамалық .Тарихи тұлғалар
*ҚАЗАҚ СОВЕТ ЭНЦИКЛОПЕДИЯСЫ